

Звіт
за результатами онлайн-опитування здобувачів освіти
щодо індивідуальної освітньої траєкторії (вибіркових компонентів
освітньої програми) в СумДПУ імені А.С. Макаренка

Відповідно до календаря моніторингових заходів Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка на 2024-2025 навчальний рік з 15 по 26 травня 2025 року було проведено анкетування здобувачів першого, другого рівня вищої освіти щодо індивідуальної освітньої траєкторії (вибіркових компонентів освітньої програми). Аналіз результатів опитування дозволить виявити специфіку системи вільного вибору навчальних дисциплін в СумДПУ імені А.С. Макаренка з її подальшим удосконаленням.

Опитування у формі анкетування проводилось анонімно з використанням Google-форм. Анкети містили 15 запитань закритої форми та 1 - відкритої форми. Зміст анкет затверджено наказом №193 СумДПУ імені А.С. Макаренка від 15.05.2023 року.

Кількість респондентів, що взяли участь в анкетуванні – 141 особа, з них: здобувачі освітнього рівня Бакалавр – 109 осіб (77% від загальної кількості опитуваних), здобувачі освітнього рівня Магістр – 32 особи (23% від загальної кількості опитуваних). Найбільший відсоток (30,4%) охоплених опитуванням осіб - це здобувачі, що навчаються в Навчально-науковому інституті педагогіки і психології, а найменший – серед здобувачів освіти, що навчаються в Навчально-науковому інституті культури і мистецтв та Навчально-науковому інституті фізичної культури (відповідно 4,9% і 3,5% від загальної кількості опитаних).

Результати анкетування показали, що переважна більшість здобувачів освіти вказали на можливість вільного вибору навчальних дисциплін в межах освітніх програм, за якими вони навчаються (88,7% респондентів). Зазначимо, що по жодній з освітніх програм, за якими здобувають освіту респонденти, не було одностайної відповіді про відсутність можливості вільного вибору навчальних дисциплін.

Варто наголосити, що майже всі опитані респонденти (93,6%) зазначили, що вони ознайомились з каталогом вибіркових дисциплін на офіційному сайті СумДПУ імені А.С. Макаренка, вважаючи його зручним у користуванні (на це вказало така ж сама кількість опитаних здобувачів). Опитані здобувачі мали можливість не тільки ознайомитися з каталогом, але й з процедурою здійснення вибору навчальних дисциплін в електронному кабінеті студента (на це вказало 97,2% респондентів).

Опитані здобувачі зазначили, що при виборі вибіркових дисциплін основним мотивом переважно була особиста зацікавленість дисципліною (на це вказало 46,1% респондентів), значно менше - порада куратора академічної групи

(20,6% опитаних), а також можливість отримати додаткові знання із спеціальності (на це вказало 13,6% респондентів) (рис. 1).

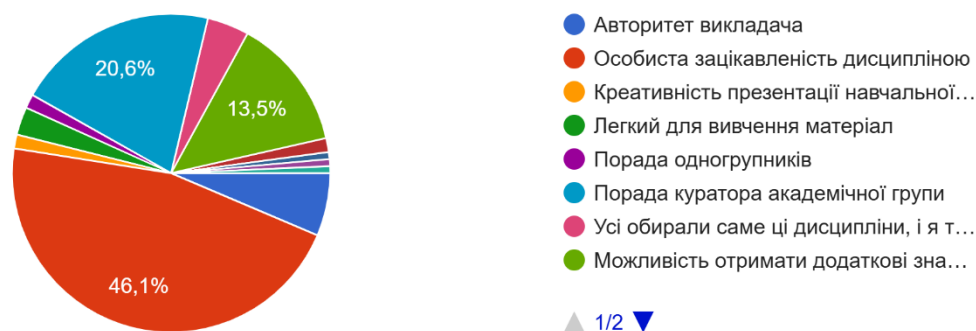

Рис. 1 Розподіл відсотків щодо факторів вибору дисциплін здобувачами освіти

У виборі здобувачами вибірових дисциплін важливу роль має просвітницько-консультативна робота відповідних кафедр інститутів та факультетів. Так, майже третина відсотків опитаних здобувачів відмітили активну консультативну роботу кураторів груп щодо специфіки вибору вибірових дисциплін, а також відзначили роботу відповідних кафедр при підготовці презентаційних матеріалів на веб-сторінці інституту / факультету / кафедри з даної тематики (про це зазначили відповідно 28,4% та 27% опитаних респондентів). Однак слід наголосити, що майже 15% респондентів зазначили про відсутність попередньої просвітницької роботи кафедр щодо специфіки вибору дисциплін.

Рис. 2 Розподіл відсотків щодо форм попередньої роботи кафедр для зацікавлення студентів вибіровими дисциплінами

Переважає більшість опитаних здобувачів (80,1%) вказали, що вони задоволені власним вибором дисциплін, однак значно менший відсоток респондентів обрали б ту ж саму дисципліну повторно (66,7% опитаних здобувачів).

Серед основних характеристик вибору дисциплін опитаними здобувачами (87,9%) була зазначено цікавість та необхідність даної дисципліни для формування програмних компетентностей та результатів навчання. До того ж

обрані дисципліни допомагають отримати практичні вміння та навички (на це вказало 80,9% респондентів) та підвищує рівень фахової підготовки (93,8%).

Загалом здобувачі відзначили, що при виборі дисциплін були відсутні будь-які труднощі (на це вказало 80,9% респондентів). До того ж здобувачі цілком задоволені кількістю годин, виділених на ту чи іншу вибірку дисципліну (92,9 % опитаних здобувачів).

Переважає більшість опитаних (93,6 %) стверджує, що вибіркові дисципліни підвищують рівень їх фахової підготовки (рис. 3).

Рис. 3 Розподіл відсотків щодо впливу вибірових дисциплін на рівень фахової підготовки здобувачів освіти

Щодо пропозицій в рамках покращення переліку дисциплін для вільного вибору 62,4% опитаних здобувачів пропонують додати до цього переліку дисципліни циклу фахової підготовки (рис. 4).

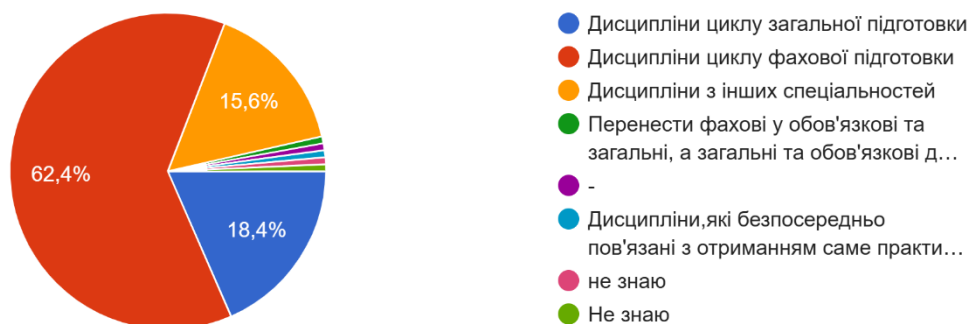

Рис. 4 Пропозиції здобувачів освіти щодо доповнення списку дисциплін вільного вибору

Також здобувачі пропонують:

- відкривати вибіркові дисципліни за умови набору від трьох здобувачів;
- додавати до списку дисципліни практичного спрямування;
- забезпечити попереднє опитування щодо зацікавленості в курсах для кращого планування навантаження;
- впровадити більш гнучку електронну систему вибору дисциплін, яка дозволяє студентам бачити опис курсів, відгуки, а також рейтинг викладачів;
- публікувати статистику обраних курсів та відгуки студентів попередніх років, щоб допомогти з вибором.

- вказувати викладачів, які читатимуть дисципліни вільного вибору;
- проводити години консультацій з викладачами, що будуть презентувати/викладати дисципліну, додавати приклади лекційного матеріалу та лабораторних робіт для більш широкого розуміння тієї чи іншої дисципліни.

Після проведеного аналізу відповідей фахівців ЦЗЯВО рекомендують наступне:

- 1) директорам/деканам навчально-наукових інститутів/факультетів ознайомити з результатами анкетування щодо індивідуальної освітньої траєкторії (вибіркових компонентів освітньої програми) науково-педагогічних працівників;
- 2) завідувачам кафедр посилити просвітницько-консультативну роботу серед здобувачів щодо специфіки дисциплін вільного вибору;
- 3) науково-педагогічним працівникам при підготовці дисциплін вільного вибору враховувати пропозиції здобувачів.

Начальник ЦЗЯВО

Оксана Одінцова

Фахівець ЦЗЯВО

Олена Мичкіна